

การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ได้รับรางวัล
การจัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดศรีสะเกษ

นายฉัตรชัย สารเศวต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-057-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017044

11726288A

THE APPLICATION OF KNOWLEDGE AND SKILLS FROM THE CO-OPERATIVE
ACTIVITY MANAGEMENT IN DAILY LIFE OF PRATHOM SUKSA SIX
STUDENTS IN OUTSTANDING CO-OPERATIVE ACTIVITY
MANAGEMENT ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF SI SA KET
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Mr.Chatchai Sansawait

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-057-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียน
ประถมศึกษา ที่ได้รับรางวัลการจัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่น สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

โดย

นายฉัตรชัย สารเสวด

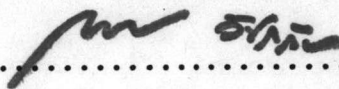
ภาควิชา

ประถมศึกษา

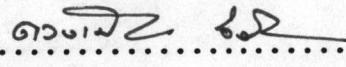
อาจารย์ที่ปรึกษา

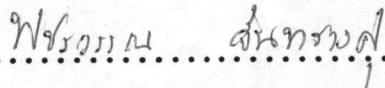
รองศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ

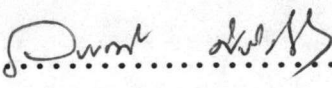
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิษราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรรณิ์ คิริโชติ)

ฉัตรชัย สารเสถิต : การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลการจัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ (THE APPLICATION OF KNOWLEDGE AND SKILLS FROM THE CO-OPERATIVE ACTIVITY MANAGEMENT IN DAILY LIFE OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN OUTSTANDING CO-OPERATIVE ACTIVITY MANAGEMENT ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SI SA KET PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.เพชรวรรณ จันทรางศุ, 202 หน้า. ISBN 974-579-057-5

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลการจัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ 2) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลการจัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์พอใช้ แต่เมื่อพิจารณาแยกตามเนื้อหาแล้ว พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ เรื่องการรวมกลุ่มเพื่อประโยชน์ของกลุ่มและมวลสมาชิกอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ส่วนเรื่องกระบวนการทำงานร่วมกันโดยถือหลักสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์พอใช้

การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สรุปได้ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำความรู้และทักษะเรื่องการรวมกันผลิต เรื่องการบริโภคอย่างประหยัด เรื่องผู้นำ เรื่องผู้ตาม และเรื่องการทำงานร่วมกันไปใช้ในชีวิตประจำวันมาก

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติศ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
1

CHATCHAI SANSAWAIT : THE APPLICATION OF KNOWLEDGE AND SKILLS FROM THE CO-OPERATIVE ACTIVITY MANAGEMENT IN DAILY LIFE OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN OUTSTANDING CO-OPERATIVE ACTIVITY MANAGEMENT ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SI SA KET PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. PHACHARAWAN CHANTHARANGSU, 202 PP. ISBN 974-579-057-5

The purposes of this research were (1) To study knowledge and skills from the co-operative activity management of Prathom Suksa six students in outstanding co-operative activity management elementary schools under the jurisdiction of the office of Si Sa Ket Provincial Primary Education. (2) To study the application of knowledge and skills from the co-operative activity management in daily life of Prathom Suksa six students in outstanding co-operative activity management elementary schools under the jurisdiction of the office of Si Sa Ket Provincial Primary Education.

The results of the research were as follow: In average, Prathom Suksa six students had at a fair level of knowledge and skills from the co-operative activity management. However, when analyzed in each type of contents, it was found that Prathom Suksa six students had knowledge and skills from the co-operative activity management in grouping for usefulness of the group and the members of the group at a good level. The group working in fundamental principle at a fair level.

The application of knowledge and skills from the co-operative activity management in daily life of Prathom Suksa six students were concluded that Prathom Suksa six students applied the knowledge and skills in group-product, economic consumption, leadership, members of the group and group working in daily life at a high level.

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติกร *Handwritten signature*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Handwritten signature* จังหวัด.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือแนะนำตรวจและแก้ไข จาก
รองศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการพิจารณา
โครงการเสนอวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาชี้แนะและเสนอข้อคิดเห็น ศาสตราจารย์ สุมณ อมรวิวัฒน์
และ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำและแก้ไขในการสร้างเครื่องมือวิจัย ตลอดจน
รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณิ ศิริโชติ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาตรวจและแก้ไข
วิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้มีคุณภาพ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ หัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ครูผู้สอน และตัวอย่างประชากรทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวก
สะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย
ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยส่วนหนึ่งแก่ผู้วิจัย และขอกราบขอบพระคุณพ่อ แม่ พี่ชาย และพี่สะใภ้
ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการเงินและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ
พี่ ๆ และขบใจน้อง ๆ ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

ฉัตรชัย สารเศวต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความหมายของคำว่า "สหกรณ์"	11
กำเนิดสหกรณ์ในต่างประเทศ	13
กำเนิดสหกรณ์ของประเทศไทย	14
อุดมการณ์ของสหกรณ์	15
หลักและวิธีการสหกรณ์	15
ประเภทของสหกรณ์ในประเทศไทย	16
คุณค่าของสหกรณ์	16
ข้อเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์กับองค์การธุรกิจรูปอื่น	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
กฎหมายสหกรณ์	22
กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน	24
ความหมายของกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน	24
นโยบาย ระเบียบ และข้อบังคับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ใน สถานศึกษา	25
โครงสร้างกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน	26
โครงสร้างการบริหารกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน	29
ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน	33
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ...	37
ความรู้และทักษะ เกี่ยวกับสหกรณ์	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย	81
การศึกษาค้นคว้า	81
การเลือกตัวอย่างประชากร	81
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	84
การทดลองเครื่องมือ	87
การเก็บรวบรวมข้อมูล	89
การวิเคราะห์ข้อมูล	89
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	92
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	126
รายการอ้างอิง	152
ภาคผนวก	163
ประวัติผู้เขียน	202

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายชื่อโรงเรียนที่เลือกศึกษา จำแนกตามอำเภอและจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนครูและจำนวนผู้ปกครองที่สู่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน	83
2	ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด มัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์	94
3	จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับคะแนนความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์	95
4	จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามสถานภาพทั่วไป	96
5	ร้อยละของแหล่งข้อมูลที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องสหกรณ์	97
6	จำนวนและร้อยละของครู จำแนกตามสถานภาพทั่วไป	98
7	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามสถานภาพทั่วไป	100
8	ความถี่และร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นำ ไม่ได้ นำ และที่ให้เหตุผลว่าไม่นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามหัวข้อเรื่อง	101
9	จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นำ ไม่ได้ นำ และที่ให้เหตุผลว่าไม่นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์เรื่อง การรวมกลุ่มเพื่อประโยชน์ของกลุ่มและมวลสมาชิกไปใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามเนื้อหา	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นำ ไม่ได้ นำ และที่ให้เกิดผลการไม่นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ เรื่องกระบวนการทำงานร่วมกัน โดยถือหลักสหกรณ์ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน จำแนกตามเนื้อหา	105
11	ความถี่และร้อยละของครูที่เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้นำและไม่ได้ นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน จำแนกตามหัวข้อเรื่อง	110
12	จำนวนและร้อยละของครูที่เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้นำ และไม่ได้ นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ เรื่อง การรวมกลุ่ม เพื่อประโยชน์ของกลุ่มและมวลสมาชิกไปใช้ใน ชีวิต ประจำวัน จำแนกตามเนื้อหา	111
13	จำนวนและร้อยละของครูที่เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้นำ และไม่ได้ นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ เรื่อง กระบวนการทำงานร่วมกันโดยถือหลักสหกรณ์ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน จำแนกตาม เนื้อหา	112
14	ร้อยละของครูที่เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำความรู้และ ทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ เรื่อง การรวมกลุ่ม เพื่อ ประโยชน์ของกลุ่มและมวลสมาชิกไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน จำแนก ตามลักษณะการนำไปใช้	114
15	ร้อยละของครูที่เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำความรู้และ ทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ เรื่องกระบวนการทำงาน ร่วมกันโดยถือหลักสหกรณ์ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน จำแนกตามลักษณะ การนำไปใช้	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	ความถี่และร้อยละของผู้ปกครองที่เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้นำและไม่ได้นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามหัวข้อเรื่อง	118
17	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้นำและไม่ได้นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ เรื่อง การรวมกลุ่มเพื่อประโยชน์ของกลุ่มและมวลสมาชิกไปใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามเนื้อหา	119
18	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้นำและไม่ได้นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ เรื่องกระบวนการทำงานร่วมกันโดยถือหลักสหกรณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามเนื้อหา	120
19	ร้อยละของผู้ปกครองที่เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ เรื่องการรวมกลุ่มเพื่อประโยชน์ของกลุ่มและมวลสมาชิกไปใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตาม ลักษณะการนำไปใช้	121
20	ร้อยละของผู้ปกครองที่เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ เรื่องกระบวนการทำงาน ร่วมกันโดยถือหลักสหกรณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามลักษณะ การนำไปใช้	123
21	ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรู้และทักษะที่ ได้รับจากการจัดกิจกรรมสหกรณ์	166

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	โครงสร้างกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน	28
2	โครงสร้างการบริหารกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน แบบที่ 1	30
3	โครงสร้างการบริหารกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน แบบที่ 2	31
4	โครงสร้างการบริหารกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน แบบที่ 3	32